

Universitatea Tehnică a Moldovei

**Dreptul afacerilor – supravegherea și controlul
afacerilor. Limitele și libertățile afacerilor
stabilite prin norme imperative**

Masterandă:

Staci Silvia

Coordonator:

conf. univ. dr. în drept

Lupașcu Zinaida

Chișinău 2023

CUPRINS

Adnotare la teza de masterat cu tema „Dreptul afacerilor – supravegherea și controlul afacerilor. Limitele și libertățile afacerilor stabilite prin norme imperative”, Chișinău 2023, Masterandă Staci Silvia.

LISTA ABREVIERILOR.....	10
INTRODUCERE	12
I. EVOLUȚIA CONCEPTULUI DE DREPT AL AFACERILOR PRIN PRISMA DOCTRINARĂ ȘI LEGALĂ	15
1.1 Apariția și evoluția istorică a dreptului afacerilor	15
1.2 Noțiunea, obiectul și definiția dreptului afacerilor. Aspect doctrinar.....	21
1.3 Izvoarele și principiile dreptului afacerilor	25
1.4 Concluzii Capitolul 1	34
II. ACTIVITATEA DE ÎNTREPRINZĂTOR PRIN PRISMA SUPRAVEGHERII ȘI CONTROLUL AFACERII	35
2.1 Primele reglementări juridice de după declararea suveranității privind activitatea de întreprinzător	35
2.2 Sistemul și caracteristica organelor de control asupra activității de întreprinzător din Republica Moldova	38
2.3 Concluzii Capitolul 2	55
III. ASPECTE PRACTICE PRIVIND CONTROLUL DE STAT	56
3.1 Activitatea de control și supraveghere tehnică desfășurată de către Agenția pentru Supraveghere Tehnică, lacunele legislative și/ sau libertățile afacerilor stabilite prin norme imperative	61
3.2 Concluzii Capitolul 3	68
CONCLUZII GENERALE ȘI RECOMANDĂRI	70
SURSE BIBLIOGRAFICE.....	74
ANEXE	79
A) Anexa nr. 1: Delegație de Control	79
B) Anexa nr. 2: Liste de verificare	81
C) Anexa nr. 3: Proces verbal de control	99
D) Anexa nr. 4: Cerere prealabilă de contestare	102
E) Anexa nr. 5: Decizia Consiliului pentru Soluționarea Disputelor în cadrul Agenției pentru Supraveghere Tehnică	104
F) Anexa nr. 6: Hotărârea Instanței	106

INTRODUCERE

Omul, ca ființă socială, se intersectează în viața cotidiană cu norma de drept, chiar și în situații în care nu conștientizează acest fapt.

Dreptul afacerilor reprezintă o știință pluridisciplinară ce are ca obiect de studiu normele juridice ce reglementează relațiile sociale ale întreprinderii din momentul înființării ei și până la momentul desființării, respectiv relațiile care se stabilesc între stat, pe de o parte, și comerciant, pe de altă parte (dreptul administrativ, fiscal, penal) dar și relațiile de drept privat, ceea ce înseamnă aplicarea unor dispoziții de drept civil (regimul juridic al bunurilor, protecția consumatorului), de dreptul muncii (contractul de muncă, jurisdicția muncii) și, nu în ultimul rând, de drept comercial (profesioniștii, fondul de comerț, contractele comerciale etc.) [76, pag.22] .

De asemenea, denumirea drept al afacerilor sugerează ideea că acest drept reprezintă un ansamblu de norme juridice care reglementează afacerile. Prin afacere se înțelege îndeletnicirea, acțiunea (întreprinderea) sau activitatea cu rezultat favorabil a unei persoane. [73, pag.3]

Afacerile, numite în continuare și activitate de întreprinzător, sunt operațiuni social utile de extragere, creare sau dobândire de bunuri pentru a fi comercializate, astfel încât suma de bani primită ca plată să acopere toate cheltuielile suportate și să asigure persoanei obținerea unui profit. Afaceri sunt toate activitățile de extragere, cultivare și confecționare a bunurilor materiale, de executare a lucrărilor, de prestare a serviciilor etc. În categoria afaceri intră și cumpărarea de bunuri materiale și de servicii pentru a fi revândute.

Ținând cont, de faptul că, afacerile au o bază normativă solidă, constituită din câteva sute de acte care și se referă la diverse domenii ale economiei naționale, anume aceasta face delimitarea dintre dreptul afacerilor față de celelalte ramuri de drept.

Necesitatea stringentă pentru cei care utilizează normele de drept, de unificare, sistematizare și interpretare doctrinară, într-un curs unitar, a dispozițiilor legale referitoare la activitatea de întreprinzător și la persoana care o desfășoară (întreprinzătorul), a consolidat dreptul afacerilor. Astfel, ca disciplină de studiu, dreptul afacerilor reprezintă o pluridisciplină juridică care are ca obiect de studiu totalitatea normelor care reglementează viața de afaceri.

Actualitatea și importanța cercetării temei date se manifestă prin faptul că libertatea activității de întreprinzător poate și chiar devine dăunătoare societății dacă nu intervin măsurile de protecție. Pentru a preveni consecințele negative ale afacerilor, statul stabilește limitele libertății acestora prin norme imperative, cu ajutorul cărora se efectuează supravegherea și controlul lor. Pe de o parte, caracterul permisiv ale acestor norme și limite creează climatul favorabil dezvoltării mediului de afaceri, inclusiv prin dezvoltarea unor laturi neconforme, ce în timp pot avea consecințe nefaste sau chiar pot provoca dezastre, pe de altă parte, lipsa unui

nomenclator/ clasificator/ dicționar de gradare a nivelului de încălcări ale legislației pot favoriza presiunile din partea organelor de control asupra mediului de afaceri.

Importanța teoretică a lucrării: studierea aprofundată a limitelor și libertăților activității de întreprinzător, cercetarea și explicarea clară a obiectului prin prisma prevederilor actelor normative și legislative în vigoare, dar și tendințele de evoluție ale acestora.

Scopul urmărit în această lucrare constă în elaborarea unei lucrări complexe în aspect doctrinar, legislativ și practic ce ține de supravegherea și controlul afacerilor.

Obiectivele propuse spre realizarea scopului trasat sunt: studierea evoluției conceptului de drept al afacerilor și studierea cadrului legislativ vast care stă la baza relațiilor sociale ale întreprinderii din momentul înființării ei și până la momentul desființării.

Metodele științifice de cercetare folosite la scrierea lucrării sunt: metoda istorică, metoda comparației, metoda deductivă.

Vorbind despre literatura folosită, putem spune că această lucrare constă în mare parte, în analiza și studierea Legilor, Ordinelor, Instrucțiunilor, Codurilor și Hotărârilor din Republica Moldova, precum și cercetarea literaturii universale din domeniul dat, cărți cum ar fi N. Roșca, S. Baieș Dreptul afacerilor Chișinău 2004, M. Dumitru, C. Ignătescu Dreptul afacerilor- Raportul juridic de drept al afacerilor. Editura Hamangiu 2013 etc.

Originalitatea științifică. În această lucrare se va analiza importanței supravegherii și controlului afacerilor pentru asigurarea respectării drepturilor și libertăților fundamentale atât a persoanelor juridice în calitate de agenți economici ce desfășoară activitate de întreprinzător cât și a persoanelor fizice în calitate de consumatori și beneficiari finali.

În prezenta lucrare s-a propus abordarea temei „ Dreptul afacerilor – supravegherea și controlul afacerilor. Limitele și libertățile afacerilor stabilite prin norme imperative „, conform unei consecutivități logice care se și demonstrează prin sumarul compartimentelor tezei: structurat din rezumat, introducere, capitole care includ materialul desfășurat, concluzii și bibliografie.

Conținutul lucrării este alcătuit din două trei capitole: primul capitolul este intitulat ”Evoluția conceptului de drept al afacerilor” și reflectă Apariția și evoluția istorică a dreptului afacerilor, Noțiunea, obiectul și definiția dreptului afacerilor, Izvoarele și principiile dreptului afacerilor, Izvoarele normative ale dreptului afacerilor și Principiile dreptului afacerilor; în capitolul 2 denumit ”Activitatea de întreprinzător prin prisma supravegherii și controlul afacerii” am vorbit despre Sistemul și caracteristica organelor de control din Republica Moldova, iar capitolul 3, denumit ”Aspecte practice privind controlul de stat” am abordat subiectul Activității de control și supraveghere tehnică desfășurată de către AST, lacunele legislative și/ sau libertățile afacerilor stabilite prin norme imperative

Încheierea cuprinde concluziile de bază de bază asupra celor relatate și unele propuneri în scopul perfecționării legislației.

În rubrica „ANEXE,, găsim un șir de modele de acte aferente activității de control de stat, notă de motivare, delegație de control, proces verbal de control, cerere prealabilă de contestație a actului administrativ defavorabil și alte aspecte importante.

SURSE BIBLIOGRAFICE

Legislația internațională și națională:

1. ANEXA NR. 1, LEGEA NR. 131 din 08-06-2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător Publicat : 31-08-2012 în Monitorul Oficial Nr. 181-184 art. 595 *MODIFICAT* [LP59 din 22.04.21](#), [MO122-128/21.05.21 art.149](#); *în vigoare* [21.05.21](#).
2. COD Nr. 1107 din 06.06.2002, Codul Civil al Republicii Moldova, Publicat: 22.06.2002 în Monitorul Oficial Nr. 82-86 art.661, *Modificat* [LP175 din 11.11.21](#), [MO302-306/10.12.21 art.431](#); *în vigoare* [10.01.22](#)
3. COD Nr. 218 din 24-10-2008 Codul Contravențional al Republicii Moldova*Publicat : 17-03-2017 în Monitorul Oficial Nr. 78-84 art. 100 *MODIFICAT* [LP316 din 17.11.22](#), [MO394-400/09.12.22 art.737](#); *în vigoare* [09.01.23](#)
4. CODUL Nr. 174 din 08.11.2018 Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova Publicat : 12.12.2018 în Monitorul Oficial Nr. 462-466 art Nr : 766 Data intrarii in vigoare : 01.01.2019.
5. CONSTITUȚIA Nr. 1 din 29.07.1994 Constituția Republicii Moldova, Publicat : 29-03-2016 în Monitorul Oficial Nr. 78 art. 140 *MODIFICAT* [LP120 din 23.09.21](#), [MO238/01.10.21 art.274](#); *în vigoare* [01.04.22](#)
6. *HOTĂRÂREA GUVERNULUI Nr. 23 din 18-01-2019 cu privire la aprobarea Metodologiei de analiză a impactului în procesul de fundamentare a proiectelor de acte normative, Publicat : 19-01-2019 în Monitorul Oficial Nr. 22-23 art. 30, MODIFICAT HG21 din 15.01.20, MO7-13/17.01.20 art.25; în vigoare 17.01.20*
7. *HOTĂRÂREA GUVERNULUI NR. 1088 din 18-12-2017 cu privire la organizarea și funcționarea Agenției pentru Supraveghere Tehnică, Publicat : 20-12-2017 în Monitorul Oficial Nr. 440 art. 1212 MODIFICAT* [HG852 din 07.12.22](#), [MO393/08.12.22 art.952](#); *în vigoare* [08.12.22](#).
8. *HOTĂRÂREA GUVERNULUI Nr. 1429 din 16-12-2008 privind revizuirea și optimizarea cadrului normativ de reglementare a activității de întreprinzător Publicat : 31-12-2008 în Monitorul Oficial Nr. 237-240 art. 1472, MODIFICAT HG348 din 18.07.19, MO238/19.07.19 art.418; în vigoare 19.10.19.*
9. *HOTĂRÂREA GUVERNULUI NR. 151 din 09.03.2022 cu privire la organizarea și funcționarea Agenției Naționale Transport Auto, Publicat: 18.03.2022 în Monitorul Oficial Nr. 73-77 art. 192.*
10. *HOTĂRÂREA GUVERNULUI NR. 318 din 23-05-2017 cu privire la aprobarea modificărilor și completărilor ce se operează în unele hotărâri ale Guvernului Publicat : 26-05-2017 în Monitorul Oficial Nr. 162-170 art. 400.*
11. *HOTĂRÂREA GUVERNULUI NR. 360 din 25-06-1996 cu privire la controlul de stat al calității în construcții Publicat : 25-07-1996 în Monitorul Oficial Nr. 49-50 art. 415 MODIFICAT* [HG327 din 17.04.18](#), [MO126-132/20.04.18 art.369](#); *în vigoare* [20.04.18](#).
12. *HOTĂRÂREA GUVERNULUI Nr. 466 din 06.07.2022 cu privire la organizarea și funcționarea Inspectoratului de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor Publicat: 22-07-2022 în Monitorul Oficial Nr. 221-229 art. 577.*
13. *HOTĂRÂREA GUVERNULUI Nr. 51 din 16-01-2013 privind organizarea și funcționarea Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor Publicat : 22-01-2013 în Monitorul Oficial Nr. 15-17 art. 89.*
14. *HOTĂRÂREA GUVERNULUI Nr. 548 din 13-06-2018 cu privire la organizarea și funcționarea Inspectoratului pentru Protecția Mediului, Publicat: 22-06-2018 în Monitorul Oficial Nr. 210-223 art. 602.*
15. *HOTĂRÂREA GUVERNULUI NR. 643 din 17-12-2019 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la organizarea și funcționarea Agenției Naționale pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației, Publicat : 27-12-*

- 2019 în Monitorul Oficial Nr. 388-392 art. 1008 *MODIFICAT* [HG936 din 22.12.20, MO372-382/31.12.20 art.1138; în vigoare 01.01.21.](#)
16. HOTĂRÂREA PARLAMENTULUI nr. 1333/1993 cu privire la Programul de stat de privatizare în Republica Moldova pentru anii 1993-1994.
 17. LEGE Nr. 100 din 22-12-2017 cu privire la actele normative, Publicat : 12-01-2018 în Monitorul Oficial Nr. 7-17 art. 34, *MODIFICAT* LP156 din 09.06.22, MO194-200/01.07.22 art.358; în vigoare 01.07.22.
 18. LEGE Nr. 160 din 22-07-2011 *privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător*, Publicat : 14-10-2011 în Monitorul Oficial Nr. 170-175 art. 494, *MODIFICAT*, [LP9 din 21.01.22, MO45-52/18.02.22 art.55; în vigoare 18.02.24](#)
 19. LEGE Nr. 280 din 14-12-2007 **pentru modificarea și completarea unor acte legislative** Publicat: 30-05-2008 în Monitorul Oficial Nr. 94-96 art. 349 *Versiune în vigoare din 21.12.13 în baza modificărilor prin* [LP68 din 05.04.13, MO130-134/21.06.13 art.417;](#)
 20. LEGE Nr. 281 din 14-12-2007 **pentru modificarea și completarea unor acte legislative**, Publicat: 10-06-2008 în Monitorul Oficial Nr. 102 art. 376, *Versiune in vigoare din 31.05.2009 in baza modificărilor prin, LP218-XVI din 24.10.08, MO3-6/16.01.2009 art.15.*
 21. LEGE Nr. 424 din 16-12-2004 privind revizuirea și optimizarea cadrului normativ de reglementare a activității de întreprinzător, Publicat : 01-01-2005 în Nepublicat Nr. 1-4 art. 16.
 22. LEGE Nr. 847 din 03-01-1992 cu privire la societățile pe acțiuni, Publicat : 01-09-1992 în Monitorul Oficial Nr. 1 art. 06 [Abrogată prin LP1134 din 02.04.97, MO38/12.06.97 art.332.](#)
 23. LEGEA cooperăției de consum, nr.1252/ 2000 (MO, 2000, nr.145-156).
 24. LEGEA cu privire la antreprenariat și întreprinderi nr.845/92 (Monitor, 1994, nr.2).
 25. LEGEA cu privire la contabilitate nr.426/95 (MO, 1995, nr.28).
 26. LEGEA cu privire la faliment nr.786/1996 (MO, 1996, nr.58).
 27. LEGEA cu privire la fondurile de investiții nr.1204/97 (MO, 1997, nr.45).
 28. LEGEA cu privire la grupele financiar- industriale, nr.1418/2000 (MO, 2001, nr.27-28).
 29. LEGEA cu privire la instituțiile financiare nr.550/95 (MO, 1996, nr.1);- Legea vânzării de mărfuri, nr.134/94 (MO, 1994, nr.17).
 30. LEGEA cu privire la înregistrarea de stat a întreprinderilor și organizațiilor, nr.1265/ 2000 (MO, 2001, nr.31-34)
 31. LEGEA cu privire la întreprinderea de stat nr.146/94 (MO, 1994, nr.2);- Legea cu privire la investițiile străine nr./92 (Monitor, 1994, nr.4).
 32. LEGEA cu privire la leasing, nr.73/96 (MO, 1996, nr.49-50).
 33. LEGEA cu privire la patenta de întreprinzător, nr.93/98 (MO, 1998, nr.72-73).
 34. LEGEA cu privire la piața valorilor mobiliare nr.199/98 (MO, 1999, nr.27-28).
 35. LEGEA cu privire la protecția concurenței nr.1103/2000 (MO,2000, nr.166-168).
 36. LEGEA cu privire la susținerea și protecția micului business, nr.112/94 (MO, 1994, nr.2).
 37. LEGEA NR. 1217/1997 cu privire la Programul de privatizare pentru anii 1997-1999. în: „Monitorul Oficial al Republicii Moldova”, 1997, nr.59-60.
 38. LEGEA NR. 131 din 08-06-2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător Publicat : 31-08-2012 în Monitorul Oficial Nr. 181-184 art. 595 *MODIFICAT* [LP59 din 22.04.21, MO122-128/21.05.21 art.149; în vigoare 21.05.21.](#)
 39. LEGEA NR. 221 din 19-10-2007 privind activitatea sanitar-veterinară*Publicat : 19-10-2007 în Monitorul Oficial Nr. 51-54 art. 153 *Versiune in vigoare din 17.02.19 in baza modificărilor prin* .
 40. LEGEA NR. 228 din 23-09-2010 cu privire la protecția plantelor și la carantina fitosanitară Publicat : 10-12-2010 în Monitorul Oficial Nr. 241-246 art. 748 *Versiune în vigoare din 24.08.18 în baza modificărilor prin* [LP172 din 27.07.18, MO321-332/24.08.18 art.529.](#)

41. LEGEA NR. 235 din 20-07-2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător, Publicat : 11-08-2006 în Monitorul Oficial Nr. 126-130 art. 627, Versiune în vigoare din 17.08.18 în baza modificărilor prin [LP140 din 27.07.18 MO 309-320 din 17.08.18 art. 478.](#)
42. LEGEA NR. 306 din 30.11.2018 privind siguranța alimentelor Publicat :22.02.2019 în Monitorul Oficial Nr. 59-65 art Nr : 120 Data intrării în vigoare : 22.02.2020.
43. LEGEA NR. 390/1995 cu privire la Programul de stat de privatizare pentru anii 1995-1996. În: „Monitorul Oficial al Republicii Moldova”, 1995, nr.34.
44. LEGEA NR. 59 din 22-04-2021 pentru modificarea unor acte normative Publicat : 21-05-2021 în Monitorul Oficial Nr. 122-128 art. 149.
45. LEGEA NR. 627-XII din 04.07.1991 Legea cu privire la privatizare.
46. LEGEA NR. 721 din 02-02-1996 privind calitatea în construcții Publicat : 25-04-1996 în Monitorul Oficial Nr. 25 art. 259 *MODIFICAT* [LP181 din 07.07.22, MO221-229/22.07.22 art..430; în vigoare 22.10.22.](#)
47. LEGEA nr. 845 din 03.01.1992 cu privire la antreprenariat și întreprinderi, Publicat : 28-02-1994 în Monitorul Parlamentului Nr. 2 art. 33, *MODIFICAT* [LP257 din 16.12.20, MO353-357/22.12.20 art.288; în vigoare 01.05.21](#)
48. LEGEA nr.399-XV din 20.07.2001 privind abilitarea Guvernului cu emiterea ordonanțelor (MO, 2001, nr.86-88).
49. LEGEA nr.548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei, art.11. În: „Monitorul Oficial al Republicii Moldova”, 1995, nr.56-57.
50. LEGEA privind acordarea de licențe pentru unele genuri de activitate, nr.332/99 (MO, 1999, nr.62-64).
51. LEGEA privind barierele tehnice în calea comerțului, nr.866/2000 (MO, 2000, nr.65-67).
52. LEGEA privind gospodăriile țărănești (de fermier), nr.1353/2000 (MO, 2001, nr.14-15).
53. LEGEA privind măsurile antidumping, compensatorii și de salvagardare nr.820/ 2000 (MO, 2001, nr.5-7).
54. LEGEA privind Zona Antreprenoriatului Liber "Tvardița", nr.626/95 (MO, 1995, nr.73).
55. LEGEA privind Zona Antreprenoriatului Liber Expo-Business-Chișinău" nr.625/95 (MO, 1995, nr.nr,73).
56. LEGEA privind Zona Antreprenoriatului Liber-Parcul de Producție "Otaci- Business" nr.1565/98 (MO, 1998, nr.36-37).
57. LEGEA privind Zona Antreprenoriatului Liber-Parcul de Producție "Taraclia" nr.1529/98 (MO, 1998, nr.36-37).
58. LEGEA privind Zona Antreprenoriatului Liber-Parcul de Producție "Valkaneș" nr.1527/98 (MO, 1998, nr.36-37).
59. LEGEA privind zonele antreprenoriatului liber nr.145/93 (Monitor, 1993, nr.7).
60. LEGEA reglementării de stat a activității comerciale externe, nr.1031/2000 (MO, 2000, nr.119-120).
61. LEGEA societăților pe acțiuni nr.1134/97, Publicat : 12-06-1997 în Monitorul Oficial Nr. 38-39 art. 332 *Versiune în vigoare din data 30.12.18 în baza modificărilor prin* [LP238 din 08.11.18, MO441-447/30.11.18 art.709.](#)

Cărți tipărite, publicații monografice, teze, autoreferate, materiale ale conferințelor:

62. A.TĂLĂMBUȚĂ, Note de curs Dreptul afacerilor, Chișinău 2014
63. Despre impactul social asupra activității de elaborare a actelor legislative în Republica Moldova.
64. FR., LEMENUNIER. Principes et pratique de droit commecial, droit des affaires. Paris, 1985.
65. GUYON, YVES. Droit des affaires. Tome 1. Droit commercial general et societes, 10-e edition, Economica, 1998, p.1.

66. I. CREANGĂ, L. BORDEI, Analiza Impactului de reglementare a Proiectelor de Acte Normative, Biblioteca IDIS „Viitorul”, pag. 13.
67. ISAAC A. HOURWICH, American Bar Association Journal, APRILIE 1915, Vol. I No 2, pag. 70-76
68. Коммерческое право. ПОПОНДОПУЛО В.Ф. И ЯКОВЛЕВ В.Ф. Санкт Петербург, 1997, с.22.
69. LAPTEV, V.V. Op.cit., p.6
70. M. DUMITRU, C. IGNATESCU, Dreptul afacerilor, Raportul juridic de drept al afacerilor. Contractul, Hamangiu, ISSN: 978-606-678-890-8
71. M. DUMITRU, C. IGNATESCU, Dreptul Afacerilor, Editura Hamangiu 2013
72. N. ROȘCA, S. BAIEȘ Dreptul afacerilor Scheme, Chișinău 2001 F.E.P. Tipografia Centrală, pag.4
73. N. ROȘCA, S. BAIEȘ, Dreptul afacerilor, Volumul I, F.E.-P Tipograf. Centrală, Chișinău 2004
74. N. ROȘCA, S. BAIEȘ, Dreptul afacerilor. Chișinău, 1997.
75. S. BAIEȘ, *Structura dreptului de proprietate în Republica Moldova*. Teză de doctorat. Universitatea „Babeș-Bolyai”, Cluj-Napoca, Biblioteca Universității „Babeș-Bolyai”, 1998.
76. S.L. CRISTEA, Dreptul afacerilor, Ed. Universitară, București, 2012
77. STANCIU D. CĂRPENARU., Dreptul comercial român. București, 2001
78. STANCIU D. CĂRPENARU. Dreptul comercial român. V.I. București, 1993, pag.6.
79. ЕРШОВ, Т.В., ИВАНОВ Т.М., Предпринимательское право. Москва, 1999, с.3.
80. Кашанина, Т.В., Корпоративное право. Москва, 1999, с. 32-54.
81. ЛАПТЕВ, В.В. Предпринимательское право: понятие и субъекты. Москва, 1997, с.6.
82. Предпринимательское (хозяйственное право) право. Том 1. Под ред. ОЛЕЙНИКА О.М. Москва, 1999, с. 28-40.
83. Предпринимательское право. Курс лекций. Под ред. КЛЕЙН, Н. И. Москва, 1993, с.3-5.
84. ТОЛКАЧЕВ, А.Н. Российское предпринимательское право. Москва, 2003, с.8.

Surse electronice și publicații monografice online:

85. Administrare. Info, Definiția izvorului de drept. Izvoarele materiale și izvoarele formale ale dreptului, disponibil la: <https://administrare.info/drept/8522-defini%C5%A3ia-izvorului-de-drept-izvoarele-materiale-%C5%9Fi-izvoarele-formale-ale-dreptului>, vizitat 21.11.2022.
86. Agenția Națională de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare, disponibil la: <https://www.anacec.md/ro/content/despre>.
87. Agenția Națională de Reglementare a activităților Nucleare și Radiologice, disponibil la: https://www.anranr.gov.md/ro/post/show/despre_agentie.
88. Agenția Națională pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației, disponibil la: https://www.anrceti.md/informatie_sumara vizitat la data de 01.12.2022.
89. Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică disponibil la: <https://anre.md/scurt-istoric-3-5> vizitat la data de 01.12.2022.
90. Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor disponibil la: <https://www.ansa.gov.md/ro/content/prezentare-generală> vizualizat la data de 01.12.2022.
91. Agenția Navală a Republicii Moldova, Despre Noi, disponibil la: <http://www.narm.md/despre-noi/>, vizitat la data de 01.12.2022.
92. Agenția pentru Supraveghere Tehnică, [disponibil la: www.ast.gov.md](http://www.ast.gov.md), vizitat la data de 01.12.2022.

93. Autoritatea Aeronautică Civilă, Despre Noi, Responsabilități, disponibil la: <https://www.caa.md/responsabilitati-3-5> , vizitat la data de 13.12.2022.
94. Centrul Național Anticorupție Ce facem noi? Istoric, disponibil la: <https://www.cna.md/tabview.php?l=ro&idc=98> , vizitat la data de 01.12.2022.
95. Centrul Național Anticorupție, Rolul și atribuții, disponibil la: <https://www.cna.md/tabview.php?l=ro&idc=98>, vizitat la data de 01.12.2022.
96. Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal, disponibil la: <https://datepersonale.md/>.
97. Consiliul Audiovizualului, Activitatea CA, disponibil la: <http://www.audiovizual.md/activitatea-ca> Legea Concurenței Nr. 183 din 11.07.2012, Publicat: 14-09-2012 în Monitorul Oficial Nr. 193-197 art. 667 MODIFICAT [LP38 din 28.02.20](#), [MO103/14.04.20 art.176](#); în vigoare [14.05.20](#).
98. Consiliul Concurenței, Rolul, disponibil la: <https://www.competition.md/tabview.php?l=ro&idc=24&t=/Despre-noi/Descrierea-Consiliului-Concurenței#>.
99. Definiția și obiectul dreptului comercial, Disponibil la: disponibil la: <https://www.qreferat.com/referate/economie/Definitia-si-obiectul-dreptulu959.php>, vizitat 21.11.2022.
100. Dreptul afacerilor disponibil la: https://ro.frwiki.wiki/wiki/Droit_des_affaires , vizualizat la data de 18.10.2022.
101. Dreptul afacerilor disponibil la: https://ro.frwiki.wiki/wiki/Droit_des_affaires , vizualizat la data de 18.10.2022.
102. Dreptul afacerilor T1 disponibil la: <https://stuffspace.blogspot.com/2013/03/dreptul-afacerilor-t1.html>, vizitat la 18.10.2022.
103. Ibidem, Cu privire la izvoarele internaționale.
104. Inspectoratul de Stat al Muncii, disponibil la: <https://www.inspectiamuncii.md/> vizitat la data de 01.12.2022.
105. Serviciul fiscal de Stat, Acasă, Despre SFS, Istoria, disponibil la: <https://sfs.md/ro/istoria-sfs>, vizitat la data de 01.12.2022.
106. Serviciul Vamal al Republicii Moldova, pagina principală, Despre noi, disponibil la: <https://customs.gov.md/ro/articles/despre-noi>, vizitat la data de 01.12.2022.